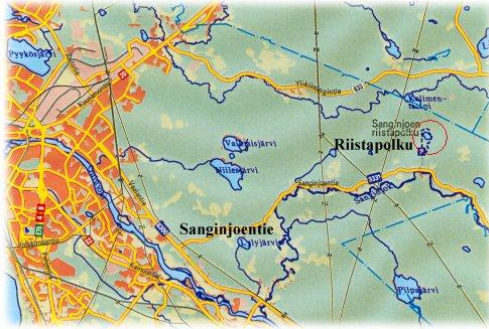

Sanginjoen riistapolku

Ajo-ohje riistapolulle, ajetaan Oulujoen pohjoispuolista tietä, josta käännytään vasemmalle Sanginjoen tielle.

Sanginjoen tieltä kääntyy Loppulan jälkeen vasemmalle metsäautotie, josta on opastekyltit riistapolun parkkialueelle.

Riistapolku on noin kahden kilometrin pituinen Korpilammen kiertävä reitti, jonka varrella esitellään erilaisia riistanhoitotapoja. Korpilammen rannalla sijaitsee taukolaavu. Polun esittelytaulut on piirtänyt Väinö Kempainen. Polku valmistui v. 1997.

Alkusanat, riistapäällikkö Keijo Kapiainen

Arvoisa kulkija

Haluan toivottaa sinut riista- ja metsäväen ja Oulun kaupungin puolesta tervetulleeksi Sanginjoen riistapolulle kulkemaan ja viihtymään. Paikallisen viehättävän maiseman lisäksi voit tutustua polun varrella joihinkin kohteisiin, joissa on esitelty erilaisia riistanhoitotapoja.

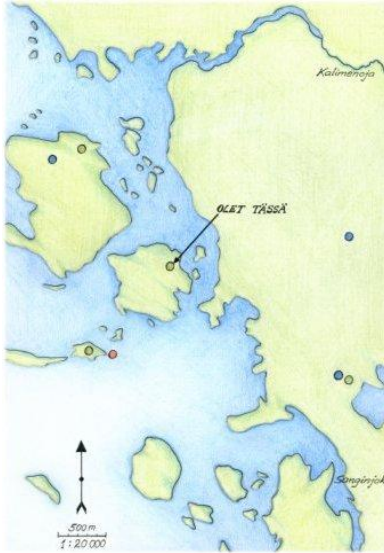
Kohteilla on tarkoituksensa antaa viitteitä niistä monista toimista, joita metsästäjät harrastuksensa yhteydessä tekevät. Metsästys pelkästään ei muodosta harrastuksen pohjaa vaan monialaiset luonnon- ja riistahoitotyöt kuuluvat olennaisesti kuvaan mukaan. Samoin saat kuvan siitä kuinka nykyinen metsänhoito ja riistanhoito käyvät käsi kädessä. Monet nykyiset

metsänhoitomuodot ovat samalla mitä parhaita riistaeläinten hoitoa.

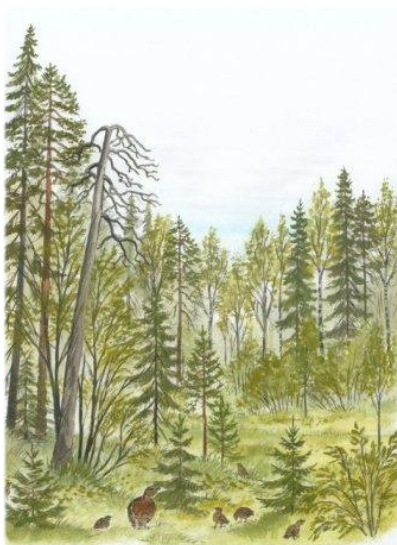
Polun suunnittelusta ja toteutuksesta on vastannut työryhmä, johon ovat kuuluneet metsätalousinsinööri Matti Eilola Oulun kaupungin teknisestä keskuksista, metsätalousinsinööri Reijo Hirvonen Metsähallituksesta, riistanhoidonneuvoja Harri Hepo-oja Oulun riistanhoitopiiristä, metsätalousinsinööri Jussi Röyttä Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskuksesta, lehtori Simo Reiniharju Oulun metsäoppilaitoksesta,

ympäristönsuojelutarkastaja Matti Tynjälä Oulun kaupungin ympäristövirastosta ja rakennusmestari Jukka Rinne Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksesta.

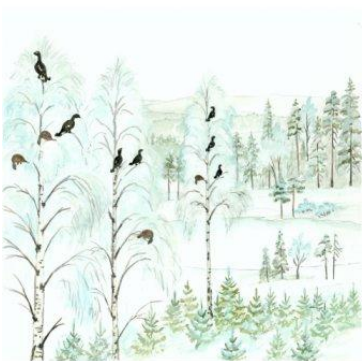
Kivikauden eräkäyntiä

Kivikaudella maanviljelystä ei tiedetty vielä mitään, joten elanto hankittiin metsistä ja vesien ääreltä. Merenrannan asukkaiden tärkeä riista oli hylje, joita uiskenteli tuolloin moninkertainen määrä nykyiseen verrattuna. Varsinkin kevätjäällä hylkeen poikaset olivat helppoa saalista. Kalastus padoilla, verkoilla, liistekatiskoilla ja erilaisilla koukkupyödyksillä oli yksi päätoimeen tulolähde. Jäitä ei talvisin ollut kovin pitkää aikaa, sillä ilmasto oli lämpimämpi kuin nykyinen. Täällä kasvoi nykyisten puulajiemme lisäksi mm. lehmuksia ja pähkinäpensaita. Maaeläinten metsästyksellä hankittiin lihaa sekä turkiksia. Metsästys tapahtui jousin, keihäin sekä monenlaisin ansoin. Ympäristöstä löytyy kivikauden aikaisia peuranpyyntikuoppia, joihin metsäpeurat ajettiin ohjausaitojen avulla

Kanalintujen poikueympäristöt

Metsäkanalintujen tärkeitä poikueympäristöjä ovat puronvarret ja kosteikkopainomaat sekä vaiheuttamisvyöhykkeet ja jotka sijaitsevat kankaan ja suon rajapinnalla. Ne ovat reheviä ja kosteita paikkoja ja puusto on usein lehtipuuvaitaista ja alikaivos on paremmin kehittynyttä. Metsäkanalintujen poikuevaiheessa näiden alueiden merkitys korostuu. Tällöin poikaset käyttävät yksinomaan hyönteisravintoa jota on runsaasti tarjolla. Alikasvillisuuden tarjoama suoja petoja vastaan on myös tärkeää. Uudishakkuissa pyritään poikueympäristöt jättämään kokonaan toimenpiteiden ulkopuolelle.

Teeren talvielinympäristöt

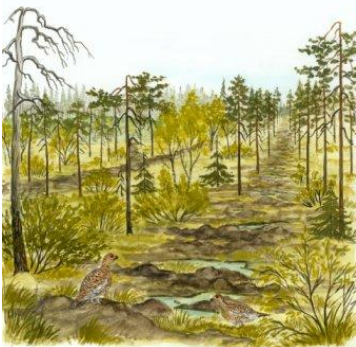
Teeri suosii elinympäristönään keski-ikäisiä ja sitä nuorempia sekametsiä. Valtaosan keskitalven päivistä teeri viettää pakkaselta eristävissä ja pedoilta suojaavassa lumikiepissä. Kylmimpinä päivinä teeri käväisee vain pari tuntia ulkona kiepistä, tällöin se ruokailee lähes hotkimalla. Suojasäällä kieppiin meno voi olla vaarallista yöpakkasten jäädessä kiepin. Joskus teeren voi tavata maantieltä hakemassa ruoansulatukseen tarvittavia jauhinkiviä. Tärkeintä teeren ravintoa on koivun urvut ja silmut, joista teeri on lähes riippuvainen. Parvien siirtymiset ja elinpiirin koko riippuvat aina koivujen tarjoaman ravinnon määrästä ja laadusta. Ruokailupuikseen teeri valitsee koivikon aukean laidasta, näin se kykenee havaitsemaan vaaran jo kaukaa. Teeren talviravintoa ovat myös katajanmarjat, männynneulaset, yksivuotiset männyt kävyt ja lepän norkot.

Saostusaltaan käyttö vesilintuelinympäristönä

Metsäojituksista aiheutuvien haittojen pienentämiseksi rakennetaan ojien yhteyteen saostusaltaita. Altaiden tehtävänä on kerätä veden mukana tulevia maa-aineksia, jotta ne eivät kulkeutuisi alapuolisiin vesistöihin. Saostusaltaihin saadaan pienillä lisätöillä rakennettua vesilinnuille mieluisia elinympäristöjä. Altaat suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja että niihin tuleva vesi viipyy altaassa mahdollisimman kauan, näin kiintoaines ehtii laskeutua pohjaan. Altaan reunat luiskataan ja kylvetään riistapelloksi. Kaivetut massat levitetään altaan ympärille siten, että lintujen poikaset voisivat turvallisesti liikkua siellä. Saostusaltat ympäristöineen ovat ravinteikkaita ja mieluisia ruokapaikkoja vesilinnuille.

Riekon elinympäristö

Riekkko on perusvaatimukseltaan karujen suotyypin lintu, vaikka lajin voi tavata vuosikierron eri vaiheissa mitä moninaisemmista ympäristöistä. Keväällä riekkoparit hakeutuvat koiraan valitsemaalle revierille. Mieluisimpia paikkoja ovat tällöin harvapuustoiset rämeet, karut avosuot tai isojen soitten reunaosat. Talvisin riekkko viihtyy suurten aukeiden, kuten esimerkiksi hakkuuaukkojen ja peltojen reunailla. Soitten metsittyminen on monilla alueilla vähentänyt riekkokantaa. Eniten haittaa lajin hyvinvoinnille on aiheuttanut karujen suotyypin ojitaminen.

Soiden ennallistaminen

Ojien täyttäminen kaivurilla on nopeaa ja suhteellisen taloudellista. Arat kohteet täytetään lapiolla (esim. lähteiden ja muiden arvokkaiden pienvesien lähiojat.) Ojat on täytettävä huolellisesti ainakin mättäiden välisen pinnan tasolle asti, jotta vesi ei valuisi vajaasti täytetyn ojan pintaa pitkin pois. Ojat voidaan myös padota puu- ja turverakenteisilla padoilla, kun valuma-alue on suurempi kuin suon pinta-ala, tai kun suo on iso ja tasainen ja vedet laskevat suolta pois melko loivasti. Patojen pitää olla melko suuria, jotta keväällä tulva saadaan pidetyksi kokonaan suolla. Puuston poiston periaatteena on, että parempi poistaa liikaa kuin liian vähän. Puuston poisto on ennallistamisen kallein osa.

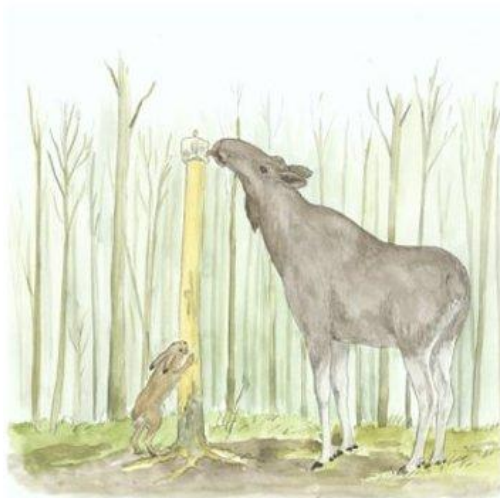
Teeren soidin

Aikaisin keväällä teerikukot alkavat kokoontua soidinpaikoille. Näitä ovat aapasuot, laajat peltoaukeat, järven- ja merenjäät. Teeri käyttää samaa soidinpaikkaa vuodesta toiseen. Huhtikuussa soidin on kiihkeimmillään aamulla heti auringonnousun jälkeen. Soidinääni on erittäin kantava, se kuuluu jopa useiden kilometrien päähän. Teeren soidinääni on tuttu kukertava pulina johon sekoittuu suhahtavia ääniä. Soitimella teeri on kumartuneessa asennossa. Teerikukot puolustavat soidinpaikalla omaa pientä aluettaan ja naaraat tulevat paikoilleen joko lentäen tai juosten. Suurimman osan soidin ajastaan naaraat viettävät kuitenkin soidinalueen lähimetsässä lennellen puusta toiseen ja istuen puun latvuksissa. Teerikukot kokoontuvat ennen soidinta aukean reunapuihin varmistaakseen soittimen turvallisuuden. Tarkkailupuut pysyvät samoina vuodesta toiseen. Teerien viihtymisen vuoksi tarkkailupuut tulisi säästää hakuiden yhteydessä. Soivia teerikukkoja voi nähdä parhaimmillaan samalla paikalla useita kymmeniä.

Haavan merkitys riistalle

Haavalla on suuri merkitys ravinnon antajana riistalle niin kesällä kuin talvellakin. Kesällä lehdet ja pienet vesat antavat ravintoa. Pitkän talven aikana puunkuori sekä pienet oksat ovat tärkeä osa nisäkäsriistan ravintoa. Riistanhoitajat kaatavat haapoja talvella eläinten ravinnoksi. Puiden kaatamiseen tarvitaan aina maanomistajan lupa. Haapaa ravintonaan käyttää useampi eläinlaji. Kaadettuja puita käyttävät ravinnokseen hirvet, jänikset ja pienemmät jysijät. Syksyllä metso käyttäa haavan lehtiä ravintonaan, sopeuttaessaan elimistöään talviseen havunneularavintoon.

Nuolukivi

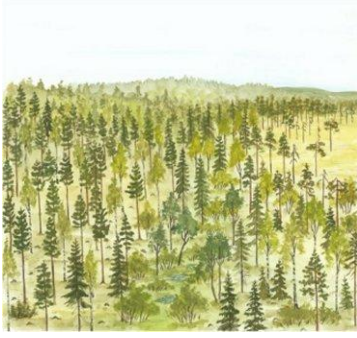
Hirvet ja jänikset käyttävät suolaa hivenainetarpeensa tyydyttämiseen. Ne hakeutuvat mielellään syömään tienvarsivesakoihin tieltä roiskunutta suolaa. Suolaa tarjotaan nuolukivinä ja rakeisena irtotavarana. Suolan avulla hirviä ohjataan pois vilkasliikenteisten teiden varsilta, viljelyksiltä sekä männyn ja koivun taimikoilta. Nuolukivi asetetaan n. 2 m:n korkeudelta maasta katkaistuun kantoon. Kivessä oleva reikä asetetaan kantoon tehtyyn puutappiin. Eläimet asustavat syksyllä ja talvella suolapaikkojen läheisyydessä.

Uudistushakkuut

Uudistushakkuu alueen rajauksella pehmennetään hakkuun aiheuttamaa muutosta riistan elinympäristössä. Alueen rajauksessa myötäillään luontaisia kuvion rajoja. Näin riistalle edullisia reuna-alueita saadaan mahdollisimman paljon. Myös maisemallisesti tällaiset kuviot ovat hyviä. Nuoret metsäkuviot rajataan hakkuun ulkopuolelle. Koivuryhmät ovat erinomaisia talviruokailukohteita, sillä ruokakoivujen sijainti on niiden määrää tärkeämpi. Hakkuukuvion sisällä olevat pienetkin

metsäsaarekkeet antavat riistalle vaihtelua ja suojaa. Kosteikkopainanteet ja vesistöjen varret jätetään käsittelemättä, sillä ne ovat monen riistalajin suosimaa elinympäristöä.

Kasvatushakkuut

Riistan ja metsän hoidon kannalta on tärkeää kasvatushakkuiden oikea-aikainen suorittaminen ja oikeat puulajisuhteet sekä pensaskerroksen säilyminen. Yhden puulajin metsiköt ovat heikkoja riista-alueita. Kuivahkoille kankailla ja sitä paremmille kasvupaikoille jätetään lehtipuita 10-30 % sekapuustoksi. Koivujen kasvattaminen etenkin kuvion reunaosilla, suon ja kankaan vaiheuttamisvyöhykkeellä tuottaa teerille talvista

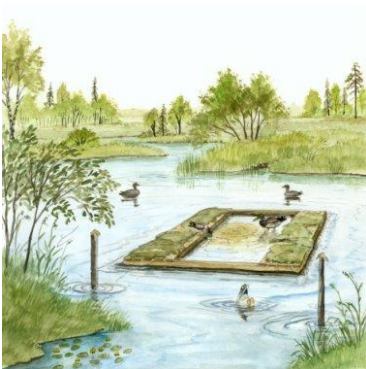
urpuravintoa ja antaa näkyvyyttä petolintujen varalle. Leppien säästäminen ryhminä parantaa puiden ravinnon saantia ja viihtyvyyttä. Haaparyhmien jättäminen sopiviin paikkoihin lisää useiden riistalajien elinmahdollisuuksia. Erityisesti katajan, raidan, muiden pajujen, pihlajan sekä pienten kuusien säilyminen harvennetulla alueella parantaa riistan sopeutumista. Kosteikkopainanteen ja vaiheuttamisvyöhykkeet jätetään käsittelemättä.

Oulun metsälampien linnusto

Oulussa on useita metsälampia ja -järviä. Tyypillistä linnustoa niillä ovat puolisukeltajasorsat ja telkkä. Kesällä 1994 ympäristövirasto laski 14 Oulun metsälampea ja -järviä, joilla tavattiin yhteensä kolmisenkymmentä sorsa- ja kymmenkunta kahlaajalintua. Yleisin sorsalintu oli telkkä, joka pesii joka toisella järvellä. Toiseksi yleisin

oli tavi, jonka yhteisparimäärä oli kuitenkin suurin. Muita pesiviä sorsalintuja olivat sinisorsa, haapana ja tukkakoskelo. Lisäksi ainakin jouhisorsa ja tukkasotka saattavat pesiä metsälammilla. Joutsen pesii jo Oulunkin metsälammilla. Se kuljettaa usein loppukesällä poikuettaan järveltä toiselle, jolloin sen voi nähdä muillakin lammilla. Kahlaajalinnut ovat äännekkäitä rantojen ja rantametsien asukkeja, joskaan niiden parimäärät eivät nouse isoksi. Oulussa järvillä pesivät rantasipi, liro, valkoviklo ja taivaanvuohi. Kesäyönä voi nähdä myös lehtokurpan soidinlennollaan. Muuttoaikoina kevään-syksyin metsälammille ja -järville saattaa kertyä runsaasti sorsalintuja, mm. isokoskeloita, tukkasotkia, telkkiä, uiveloita ja joutsenia.

Vesilintuelinympäristön parantaminen

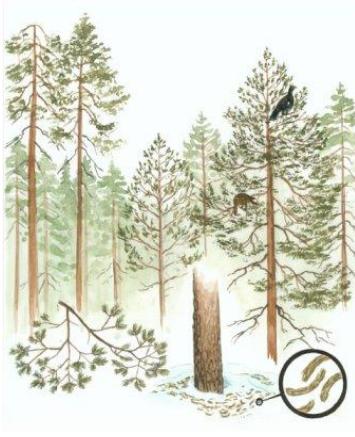
Järvi on suorasti ja epäsuorasti elinympäristönä monille lintulajeille. Järvien vesilinnuston lukumäärä ja lajisto riippuvat pitkälti siitä kuinka paljon ja minkälaista ravintoa, suojaa ja pesäpaikkoja järvi ympäristöineen pystyy tarjoamaan. Vesilintujen elinympäristön parannuskeinoja ovat mm. järven avovesipinnan lisääminen vedenpinnan nostolla, kanavistojen ja lampareiden kaivulla sekä vesikasvuston niitolla. Vesilintujen ravintoa voidaan lisätä perustamalla rantariistapeltoja tai käyttämällä

ruokintalauttoja. Pesimäpaikkoja voidaan lisätä kaivamalla pesimäsarakkeita, joihin istutetaan suojakasvillisuutta ja ripustamalla puihin pesimäpönttöjä. Pienpetopyynnillä, erityisesti minkin pyynnillä, on ratkaisevan tärkeä osuus vesilintukantojen hoidossa.

Telkän pönttö

Telkän ja isokoskelon pesimistä voi edesauttaa pöntöillä. Niitä kannattaa ripustaa vesistöjen varsille. Isoja luonnonkoloja on harvassa, joten puuhun rannan tuntumaan ripustettu telkänuuttu saa melkoisella varmuudella asukkaita.

Metson hakomapu

Metso on sopeutunut pohjoisiin havumetsiin, se käyttää talvisin ravintonaan yksinomaan männynneulasia. Metso suosii vahingoittuneita mäntyjä. Vahingoittuneiden puiden neulasissa on vähemmän ruuansulatusta haittaavia hartsiaineita kuin muissa puissa. Metso valitsee myös typpipitoisimmat neulaset niiden korkeimman ravintosisällön vuoksi. Metsokukko hakoo mieluummin mäntyjen latvaosissa, toisin kuin koppelo, joka ruokailee rungon keskiosassa. Metsot käyttävät yleensä talvesta toiseen samoja mäntyjä hakomapuinaan. Hakomapuun tunnistaa

harsuuntuneesta latvustostaan ja puun alla olevista ulosteista, jotka ovat pikkusormen pituisia ja 1 cm:n paksuisia. Ulosteen pinnalla näkyy osittain sulamattomia männynneulasia.

Metsojen soidinpaikka

Suurimman kanalintumme metson soidin tapahtuu perinteisillä soidinpaikoilla, jonne samat kukot palaavat vuodesta toiseen. Metson soidinpaikat sijaitsevat tavallisesti vähintään keski-ikäisissä (40-50v.) metsissä, joiden pääpuulajina on useimmiten mänty. Soidinpaikalla puuston ja aluskasvillisuuden tiheys täytyy olla sellainen, että näkyvyys metson korkeudella vaakatasossa 20-60 m. Maastollisesti soidinpaikka vaatimukset eivät ole kovin tarkat, soisin voi sijaita yhtä hyvin kuivalla kankaalla kuin ojitetulla rämeelläkin. Metsokukolle soidinpaikka on elinalueen tärkein osa. Kaksivuotiaalla

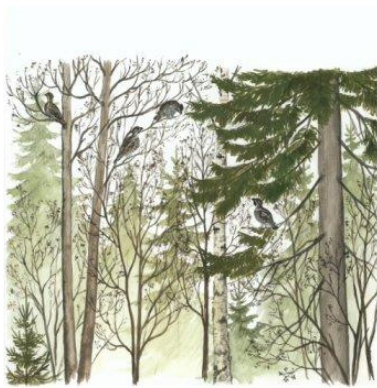
metsokukolla on soidinpaikalla oma reviirinsä ja soidinpaikan ympärillä oma ns. päiväreviiri. Päiväreviiri ulottuu soidinpaikalta noin kilometrin päähän. Yhdessä soidinpaikka ja metsojen päiväreviiri muodostavat soidinalueen, jolla vanhemmat metsokukot viettävät vuodesta vähintään 8-9 kuukautta. Näin ollen metson soidinpaikoilla ja soidinalueella tapahtuvilla metsätaloustoimenpiteillä on suuri vaikutus metson viihtymiseen. Metson soidinpaikat eivät ole soidinaikaa lukuun ottamatta selvästi havaittavissa maastossa. Tämän takia niiden, jotka tuntevat metson soidinpaikkojen sijainnin, tulisi ilmoittaa niistä metsäammattilaisille, jotta nämä voisivat ottaa soidinpaikat huomioon metsänkäsittelysuunnitelmiaan tehdessään.

Metson soidinpaikkojen käsittely

Saman alueen metsot ja koppelot kerääntyvät tietylle paikalle vuodesta toiseen. Käsittelyn tavoitteena on soidinpaikan säilyttäminen reviiriä muuttamatta ja soidinta häiritsemättä. Laajat avohakkuut ovat tuhoisia metsokannalle. Suositeltavin hoitotapa on varovaiset hakkuut ja metsikön kiertoajan pidentäminen. Metson

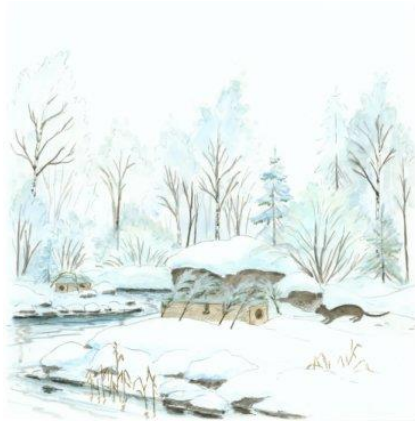
soidinpaikalla voi tehdä varovaisia harvennuksia ja pieniä aukkoja. Männyn säilyminen on olennaista metsolle. Männynneulaset ovat vielä soidinaikanakin tärkeää ravintoa. Alikasvuston säilymiseen on myös kiinnitettävä huomiota. Metson soidinpaikan laajuus on 5-40 hehtaaria riippuen kukkojen määrästä. Yksittäisen kukon soidinreviiri on tavallisesti 1-3 hehtaaria. Soidinkeskus on paikka jossa ryhmäsoidin ja pariutumisen tapahtuu. Metson soisin reviiristä tulee puolet säilyä soidinkunnossa jotta metso ei sitä hylkää.

Pyyn elinympäristö

Pyy on yleinen metsäkanalintu suurimmassa osassa Suomea. Vain pohjoisimmassa Suomessa, missä kuuset eivät menesty, pyitä ei tavata. Pyy suosii elinpaikkanaan tiheitä, reheväkasvuisia metsiä ja korpia, joissa on puulajeina kuusta, koivua ja leppää ravinnoksi. Pyy viihtyy parhaiten kankaiden rehevillä reunaosilla, puronvarsi- ja lähdekorvissa sekä hakamaiden ja peltojen laitamilla. Pyy on reviirilintu se pysyy yleensä 2-20 ha alueella. Syksyllä pyytä tapaa kaikenikäisissä metsissä, koska

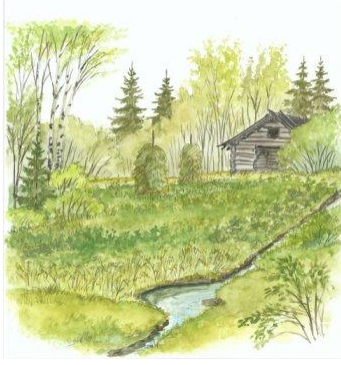
nuoret reviirittömät linnut levittäytyvät uusille alueille. Pyyn pääasiallista talviravintoa ovat leppän ja koivun urvut ja silmut, leppä on suosituampi kuin koivu. Kesäaikainen ravinto koostuu varpujen versoista ja lehdistä, marjoista ja hyönteisistä.

Minkinpyynti

Tehokkaimmat minkinpyyntimuodot ovat loukku- ja rautapyynti myös ampumallakin pyydetään. Tehokkain lienee edelleenkin laudoista rakennettu ns. keinulautaloukku. Tällainen elävänä pyytävä loukku on koettava joka päivä. Jos loukkuun menee rauhoitettuja eläimiä ne lasketaan vapaaksi. Loukussa käytetään yleensä syöttiä ja loukku sijoitetaan minkin kulkureitille vesistöjen ääreen. Johdeaidan käyttö parantaa osaltaan tulosta. Syöttinä käytetään mieluiten tuoretta kalaa. Minkin hajurauhaset antavat

loukulle oikean tuoksun ja parantavat tulosta. Minkki voidaan lopettaa loukkuun esim. pienoispistoolilla. Ongelmia voi aiheuttaa keinulaudan turpoaminen, joten se on syytä tehdä jo alun perin tarpeeksi väljäksi. Heti tappavat raudat suojuksen sisälle asennettuna, siten, että sinne ei minkkiä suuremmat eläimet pääse, ovat sopiva pyyntiväline. Suojaus voidaan tehdä laudasta tai minkkiverkosta. Rautoja ei tarvitse kokea päivittäin, joten niitä voi olla suurella alueella paljonkin. Vesistöjen varsilla minkinpyynti on tehokkainta vesilintujen hyväksi tehtävää riistanhoitotyötä. Ruotsalaistutkijan mukaan tietyillä vesilintujärillä 40 % minkin kesäravinnosta on koostunut vesilinnuista.

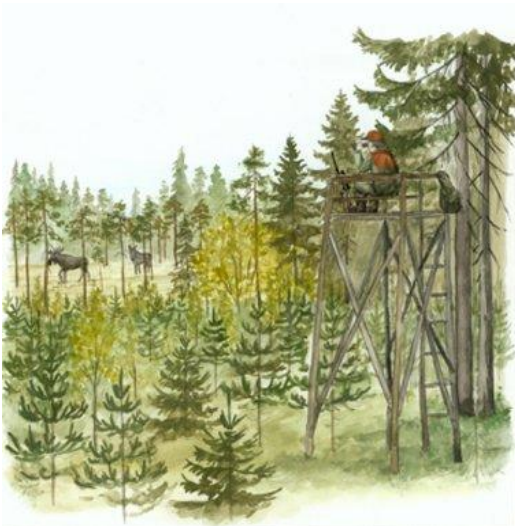
Riistapello

Riistapelloilla vaikutetaan riistan talviseen ravinnon saantiin ja sitä kautta riistan viihtyvyyteen alueella. Vesilintujen elinympäristöjä riistapelloilla voidaan parantaa merkittävästi. Riistapelloja perustetaan monenlaisiin paikkoihin kuten esim. peltoheitoille, sähkölinjojen alle tai ojanpenkalle. Riistapellot kasvavat hyvin kun ne ennen kylvöä kalkitaan ja lannoitetaan. Riistapeltolajikkeina suosituimpia ovat rehukaali, rehunauris ja rehurapsi. Viljalajeista hyviä ovat kanalinnuille kaura ja vesilinnuille ohra, syysruis kelpaa sekä nisäkkäille että linnuille. Riistapelloilta voidaan kerätä riistalle talviravintoa ja säilöä sitä talvea varten esim. tyhjillään olevissa ladoissa. Sato voidaan jättää myös peltoon korjaamatta, jänikset kaivavat ravintoa lumen alta.

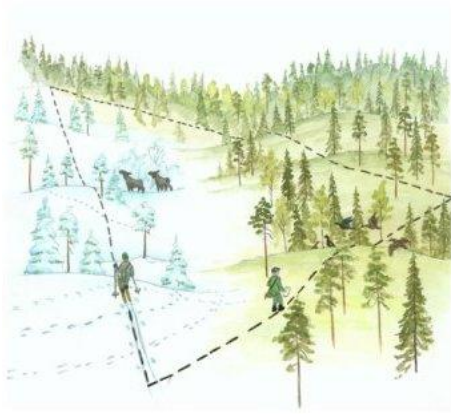
Taimikonhoito

Taimikonhoidolla määrätään tulevan metsän puulajisuhteet ja tiheys. Sillä vaikutetaan riistan elinmahdollisuuksiin ja viihtyvyyteen useiksi vuosikymmeniksi. Riistalle metsikön moni-ilmeisyys on tärkeää. Havupuutaimikon perkkauksessa ja harvennuksessa pyritään 10-39 % lehtipuusekoitukseen. Kosteikkopainanteet ja vaihettumisvyöhykkeet jätetään kokonaan käsittelemättä. Laajoilla taimikkoalueilla saadaan muutaman aarin perkkauksella jättämällä riistalle suoja-alueita. Taimikonhoidon jälkeen uudelleen versoittuminen tuottaa ravintoa ja antaa suojan riistalle. Talvella tehdyssä taimikonhoidossa lehtipuiden latvaosien versot ovat suosittua riistan talviravintoa.

Hirvitorni

Eläinten tarkkailu käy luontevasti maanpinnan yläpuolella olevalta lavalta eli tornista. Lavalla olevaa tarkkailijaa eläin ei havaitse, koska hän on normaalin havaintoalueen yläpuolella. Eläimen on myös vaikeampi tehdä havaintoa tornissa olijasta, koska tuuli vie hajut etäämmälle. Hirvenmetsästyksessä lavoja käytetään passipaikkoina. Maata kohden ammuttaessa, luoti ei lennä pitkälle. Tornit sijoitetaan avoimien alueiden, kuten sähkölinjojen, metsänuudistusalojen tai peltoalueiden reunaan ja korkeimpiin maastokohtiin.

Riistakolmio laskenta

Riistakolmio linjataan maastoon siten, että se edustaa paikallista metsäluontoa. Kolmio lasketaan kahdesti vuodessa sen sivuja kulkien; elokuussa ja keskitalvella. Kesälaskennassa lasketaan metsäkanalintuhavainnot. Laskenta suoritetaan 3:n henkilön rintamana 60 metrin leveydeltä siinä lasketaan myös nähdyt jänikset, lehtokurpat sekä karhun jäljet ja havainnot. Talvella laskentaa edeltää esikierto, jolloin peitetään ja merkitään kaikki kulku-uran poikki menevät jäljet. Varsinainen

laskenta tehdään vuorokauden kuluttua esikierrasta. Talvilaskennassa lasketaan kaikki ladun ylittävät nisäkkäiden jäljet. Havainnot merkitään karttaan ja havaintolomakkeelle. Riistantutkimuslaitos laskee tulosten perusteella riistakantojen runsauden ja antaa niiden perusteella pyyntisuositukset metsästäjille.

Jänisten ruokintapaikka

Talvi tuo ongelmia jänisten ruoan saantiin, lumi peittää alleen matalat kasvit kuten heinät, ruohot, mustikan varvut jne. Jänisten pääasiallinen talviravinto koostuu puunkuorista sekä lehtipuiden pienistä oksista ja vesoista. Jänisten ravintovalikoimaa voidaan laajentaa haapa, heinä ja kerppu ruokintana rakentamalla vilja-automaatteja sekä heinähäkkejä. Ruokintapaikan yhteyteen voidaan myös sijoittaa nuolukivi takaamaan kivennäisten saannin. Ruokinnan päätyttyä

kevällä ruokintapaikka siivotaan ja kalkitaan huolella tautivaaran välttämiseksi.